

Arbetsrapport

Från Skogforsk nr. 921–2017

Branschanalys

– Ekonomiska prestationer i entreprenadskogsbruket

Sector analysis

– Economic performance in contractor forestry

Birger Eriksson och Malin Sääf

Arbetsrapport

Från Skogforsk nr. 921-2017

I serien Arbetsrapport finns bakgrundsmaterial, metodbeskrivningar, resultat, analyser och slutsatser från både pågående och avslutad forskning.

Titel:

Branschanalys-ekonomiska prestationer i entreprenad-skogsbruket.

Sector analysis:
economic performance in contractor forestry.

Bildtext:

Skogsentreprenadbranschen.
En bransch med små företag och stor skillnad i vinstmarginal mellan företagen.

Ämnesord:

Ekonomi, nyckeltal, företagande och skogsentreprenad.
Economy, performance indicators, key figures, enterprise, forest contractor.

Redigering och formgivning:

Ingegerd Hallberg

© Skogforsk 2017

ISSN 1404-305X

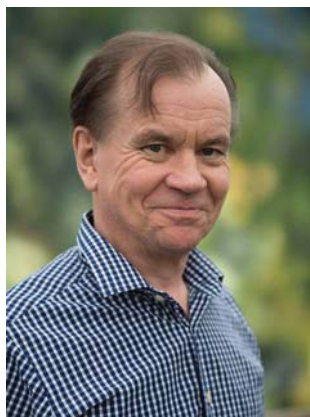
SKOGFORSK

Uppsala Science Park, 751 83 Uppsala

Tel: 018-18 85 00 Fax: 018-18 86 00

skogforsk@skogforsk.se

skogforsk.se

Birger Eriksson, skogsmästare och ekonom. Arbetar huvudsakligen med företagsutveckling och skogsvård.

Malin Sääf, jägmästare. Arbetar med organisationsutveckling med inriktning mot samverkan inom entreprenadskogsbruket.

Abstract

Most logging and silviculture in Sweden is now contractor-based. Skogforsk has carried out a study of contractors and their economic performance. The study involved 2 261 limited liability companies that work with planning, silviculture, logging and transport of forest raw material to roadside.

The study showed that:

- The sector is dominated by small companies. Over 60 percent of the companies had annual sales of less than SEK 4 million (average figures for the past 1–5 years).
- Almost half of the companies (45 percent) have been in operation for 10 years or less.
- The average age of company executives is 52, and over 28 percent are 60 years or older.
- Profit margins vary greatly between forest contractor companies.

The large variation in profit margin suggests there is potential for development in the sector. This potential relates to contractors and clients, but particularly the interface between them that could form a platform for developing the sector through collaboration.

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Bakgrund	3
Syfte och mål.....	5
Syfte	5
Mål	5
Metod.....	5
Branschbeskrivning	5
Analysmaterial	6
Branschrapport.....	6
Internt arbetsmaterial	6
Ekonomisk information.....	7
Branschinformation	7
Bearbetning av data	7
Verksamhet	7
Årsredovisning.....	8
Branschens och företagens storlek	8
Företagens och företagsledarnas ålder	8
Betalningsförmåga.....	8
Lönsamhet.....	8
Analys vinstmarginal.....	9
Resultat	10
Företagens antal och lokalisering	10
Verksamhet.....	10
Företagens omsättning.....	11
Etableringstidpunkt	12
Ålder	12
Soliditet.....	13
Kassalikviditet	14
Lönsamhet	15
Vinstmarginal.....	15
Vinstmarginal andra branscher.....	16
Vinstmarginal – omsättning.....	17
Vinstmarginal – företagens ålder	17
Vinstmarginal – företagsledarnas ålder	18
Konkurser.....	19
Diskussion	19

Branschbilden.....	19
Lönsamhet.....	20
Företagens storlek.....	21
Ung bransch under omvandling.....	21
Företagsledarna.....	23
Helhetsperspektivet.....	23
Fortsatta studier.....	24
Referenser.....	24
World Wide Web.....	25
Bilaga 1 Begreppsförklaringar.....	27
Bilaga 2 Standard för Svensk Näringslivsindelning, SNI.....	29
Bilaga 3 Kriterier för ”större företag”.....	31

Sammanfattning

Huvuddelen av drivnings- och skogsvårdsarbetet i det svenska skogsbruket utförs i dag av entreprenadföretag. För att underlätta skogsbrukets diskussioner om lönsamhet och utvecklingsmöjligheter i skogsentreprenadbranschen och samtidigt förenkla Skogforsks FoU-arbete i gränssnittet mellan beställare och entreprenörer genomfördes en studie innehållande dels en beskrivning av de skogliga entreprenadföretagen och dels en analys av deras ekonomiska prestationer. Studien gjordes med hjälp av material som köptes från Bisnode AB, Statistiska centralbyrån och UC allabolag AB.

I studien ingick 2 261 aktiebolag som arbetar med planläggning, skogsvård, avverkning och transport av skoglig råvara fram till bilväg.

Studien visar bl.a. att:

- Branschen domineras av små företag. Drygt 60 procent av företagen har haft en omsättning (medeltal under de senaste 1–5 åren) som är mindre än 4 miljoner kr per år.
- Närmare hälften av företagen (45 procent) är 10 år eller yngre.
- Medelåldern bland företagsledarna är 52 år och drygt 28 procent är 60 år eller äldre.
- Det finns stora skillnader i vinstmarginal mellan företagen i skogsentreprenadbranschen.

Eftersom det finns en stor spridning i vinstmarginal bör det finnas en potential för branschen som helhet att utvecklas. Entreprenadskogsbruket kan liknas vid partiell outsourcing där samordning, kommunikation och koordination mellan parterna är viktiga beståndsdelar. Potentialen adresserar därför inte bara entreprenörs- eller beställarparten utan främst gränssnittet mellan parterna som bör vara en plattform för att driva utvecklingsfrågor genom samverkan.

Bakgrund

Under de senaste decennierna har huvuddelen av det praktiska arbetet i svenska skogsbruket outsourcats. Först flyttades drivningsarbetet från stora skogsägare, skogsföretag och skogsägareföreningar till entreprenadföretag och under de två senaste decennierna har lejonparten av skogsvården outsourcats. De skogliga entreprenadföretagen är därför en mycket viktig del av det svenska skogsbruket (Ager, 2014).

Från att marknadsmekanismer har varit den främsta drivkraften för utveckling inom drivningsentreprenad krävs nu en ökad verksamhetsstyrning genom samverkan mellan beställare och utförare för att skogsbruket ska kunna få en positiv utveckling inom entreprenadskogsbruket. Samverkan mellan partners i försörjningskedjan borde vara en högt prioriterad fråga för både aktörer på marknaden och forskare som är intresserade av att förbättra det operativa drivningsarbetet genom ett helhetsperspektiv (Eriksson, 2016).

Det finns två typer av outsourcing, integrerad och partiell. Integrerad outsourcing är då hela ansvaret för att utföra aktiviteten eller funktionen, och även koordinera den, ligger på den externa leverantören. För partiell outsourcing ligger en del av ansvaret och funktionen kvar hos köparen. Detta ger köparen ett större inflytande över kostnader och priser samt teknik och materialval. Det krävs däremot detaljerad kunskap om aktiviteten eller funktionen från köparens sida och större krav ställs på samordning, kommunikation och koordination mellan parterna. (Van Weele, 2012)

Det nära samarbetet mellan brukare, tillverkare och forskare, i den s.k. utvecklingstriangeln, har länge varit en framgångsfaktor för svenskt skogsbruk (Belbo (ed.), 2010). ”Triangeln” syftar till de tre viktiga parter som identifierats för skogsteknisk utveckling i Sverige och Norden: brukare, tillverkare och forskare. I det entreprenöriserade skogsbruket har triangelns brukarhorn utökats med en part och består nu av beställare och entreprenörer. Det innebär att antalet kontaktvägar som krävs för utvecklingsarbetet har ökat. Förutsättningarna och drivkrafterna för produktivitetshöjande utvecklingsarbete skiljer sig mycket åt hos de olika parterna (Thorsén m.fl., 2008).

I en intervjustudie med syfte att kartlägga framgångsfaktorer hos de mest lönsamma drivningsföretagen kom man fram till att detaljplanering av verksamheten, att alltid lyssna på den anställda personalen, leverera ett gott ledarskap där entreprenören ska vara en förebild för de anställda förarna samt odla en kultur med ansvarstagande och hårt arbete hos de anställda leder till lönsamhet inom ett drivningsentreprenadföretag. (Norin och Carlsson, 2010)

Skogforsk, som under många år arbetat med frågor som berör skogliga entreprenadföretag, samordnade FoU-arbetet kring entreprenadskogsbruket genom att starta upp området Sesam – Svenskt entreprenadskogsbruk i samverkan – under 2013. Inom området bedrivs forskning och utveckling i gränssnittet mellan utförare och beställare i entreprenadskogsbruket. Fokus i arbetet är att skapa en förbättrad samverkan och dialog mellan parterna, för en ökad effektivitet i entreprenadskogsbruket. Sesam har dock begränsad information om de skogliga entreprenadföretagens antal, storlek, lokalisering, tjänsteutbud och ekonomiska prestationer, samtliga uppgifter som skulle underlätta för FoU-arbetet.

I skogsbruket har det under en följd av år förts en debatt om vilken lönsamhetsnivå som råder i skogsentreprenadbranschen och vilken lönsamhetsnivå som krävs för att branschen ska vara attraktiv för företagare och anställda samt för att entreprenadföretagen ska utvecklas och producera billigare och kvalitativt bättre tjänster. Debatten har präglats av uttryck som ”många uppvisar röda siffror” eller ”bevisligen finns det skogliga entreprenadföretag som har mycket god lönsamhet”. Någon heltäckande bild av de skogliga entreprenadföretagens ekonomiska prestationer och den ekonomiska utvecklingen i entreprenadföretagen har dock inte presenterats.

En bra beskrivning av företagen i branschen och deras ekonomiska prestationer kan skapa förutsättningar för en mera nyanserad och konstruktiv diskussion om lönsamhet och utvecklingsmöjligheter och samtidigt underlätta Sesams fortsatta FoU-arbete.

Syfte och mål

SYFTE

Projektet har två syften. Skapa material som dels kan fungera som underlag för skogsbrukets,

- framtida diskussioner om lönsamhet och utvecklingsmöjligheter i skogsentreprenadbranschen, dels
- underlätta Skogforsks FoU-arbete i gränssnittet mellan beställare och entreprenörer.

MÅL

Beskriva de skogliga entreprenadföretagen, främst drivnings- och skogsvårdsföretag, med avseende på ekonomiska prestationer, storlek, lokalisering etc.

Metod

BRANSCHBESKRIVNING

Enskilda företags och en branschs ekonomiska prestationer kan beskrivas med olika former av data och nyckeltal. För att säkerställa att relevanta nyckeltal och data användes i studien inleddes projektet med samtal med initierade beställare och entreprenörer i skogsentreprenadbranschen samt forskarkollegor.

Samtalen resulterade i följande förslag. En ekonomisk branschanalys av skogsentreprenadbranschen bör innehålla både information om de enskilda företagen och om branschen. För de enskilda företagen bör om möjligt följande information redovisas:

- Omsättning, d.v.s. företagets totala försäljning per år, vilket kan betraktas som ett storleksmått (Bilaga 1).
- Likviditet (kassalikviditet), som beskriver företagets kortsiktiga betalningsförmåga (Bilaga 1).
- Soliditet, som är ett mått på företagets långsiktiga betalningsförmåga (Bilaga 1).
- Vinstmarginal alternativt rörelsemarginal, som båda kan sägas visa företagets lönsamhet (Bilaga 1).
- Ålder på företaget.

Redovisningen bör inte koncentreras till det senaste året utan bör omfatta åtminstone de tre senaste åren.

För branschen bör följande presenteras:

- Antalet företag.
- Antalet konkurser.
- Andelen företag (procent) som uppvisat negativt resultat det senaste året/åren.

ANALYSMATERIAL

Branschrappport

I nästa moment identifierades de företag som ansågs tillhöra branschen skogs-entreprenad d.v.s. i första hand drivnings- och skogsvårdsföretag men även företag som arbetar med skogsbränsle, planläggning och inventering. Som grund för detta arbete användes Bisnode AB:s produkt *Branschrappport*. Den innehåller bl.a. adressuppgifter och ekonomisk information om företag i olika branscher. Bisnodes branschindelning bygger på Standarden för svensk näringsgrensindelning, SNI, (Bilaga 2) men har enligt Bisnode ”förbättrats genom intervjuer, jämförelser med medlemsregister i intresseorganisationer o.s.v.”.

En mindre test av *Branschrappport* visade bl.a. att:

- I *Branschrappport* är det branscherna Skogsbruk, Skogsentreprenad och Skogskonsult som har en direkt koppling till entreprenadskogsbruket.
- Branschen Skogsentreprenad innehåller huvudsakligen drivnings- och skogsvårdsföretag men även företag som levererar andra skogliga tjänster.
- I branschen Skogskonsulter finns några företag som kan betraktas som skogsvårds- eller drivningsföretag.
- Branschen Skogsbruk innehåller huvudsakligen företag som är beställare av skogliga tjänster men också några leverantörer av dito.
- Av 74 drivnings- eller skogsvårdsföretag, som drivs i aktieföretagsform, fanns samtliga med i *Branschrappport*. 72 företag i branschen skogs-entreprenad, ett företag i branschen Skogskonsult och ett i en icke skoglig bransch. Av de 74 företag som ingick i testet hämtades:
  - 50 företag från SMF-skogsentreprenörernas medlemsregister som presenteras på deras hemsida.
  - 14 företag från ”Googlesökningar” på Internet med sökorden skogsvård, skogsvårdsföretag, avverkning, avverkningsföretag, drivning och drivningsföretag.
  - 10 företag från vår egen ”kunskapsbank”.

Internt arbetsmaterial

Med kännedom om *Branschrappports* innehåll och uppbyggnad skapades ett internt arbetsmaterial med namnet *Entreprenadinfo* med information om de skogliga entreprenadföretagen. Vid produktionen av arbetsmaterialet användes Bisnodes *Branschrappport*, branschen Skogsentreprenad som grund. Denna reducerades med 74 företag som ansågs höra hemma i andra branscher t.ex. åkeri, skogsförvaltning, fastighetsförvaltning och partihandel. Till materialet fördes sedan 31 företag från *Branschrappport*, branschen Skogsbruk och 9 företag från *Branschrappport*, branschen Skogskonsult.

Ekonomisk information

Bisnodes *Branschrapport* innehåller viss ekonomisk information om de presenterade företagen men då denna information inte bedömdes vara tillräcklig i denna studie kompletterades det interna arbetsmaterialet med ekonomiska data från UC allabolag AB.

Den kompletterande informationen innefattade bl.a. omsättning, soliditet, kassalikviditet och vinstmarginal från de fem senaste boksluten. För företag som startats under de senaste åren omfattade informationen så många bokslut som fanns tillgängliga.

Branschinformation

I det upprättade interna arbetsmaterialet *Entreprenadinfo* finns basdata t.ex. registreringsår, adress och telefonnummer beträffande 2 261 företag. Vidare finns ekonomisk information från de senaste 1–5 boksluten och nyckeltal för samma period t.ex. vinstmarginal, kassalikviditet och soliditet. För företag som varit verksamma under något eller några få år har information från så många bokslut som funnits tillgängliga noterats i arbetsmaterialet.

I *Entreprenadinfo* finns främst drivnings- och skogsvårdsföretag samt ett mindre antal företag som utför planerings- och inventeringsarbeten i skogsbruket. Arbetsmaterialet innehåller även några företag som arbetar med skogsbränsle.

Entreprenadinfo innehåller ingen uppdelning av entreprenadföretagen i undergrupper såsom drivningsföretag och skogsvårdsföretag. I materialet finns inte heller någon uppgift om hur många olika tjänster de olika företagen erbjuder eller om de också utför tjänster utanför skogsbruket.

Alla företag är skyldiga att årligen upprätta ett bokslut. Bokslutet ska vara i form av årsbokslut, förenklat årsbokslut eller årsredovisning. Vilken typ av bokslut som ska upprättas beror på vilken företagsform som verksamheten bedrivs i och företagets storlek. Årsredovisningen, som är den mest omfattande av dessa bokslutsformer, är en offentlig handling. Årsredovisning upprättas, och skickas till Bolagsverket, av aktiebolag samt handelsbolag och kommanditbolag som ägs av minst en juridisk person eller uppfyller kriterierna för ”större företag” och ekonomiska föreningar som uppfyller kriterierna för ”större företag” (Bilaga 3). Eftersom enskilda firmor vanligtvis inte upprättar årsredovisning och eftersom det finns få handelsbolag, kommanditbolag eller ekonomiska föreningar i skogsentreprenadbranschen som uppfyller kriterierna för ”större företag”, omfattar *Entreprenadinfo* endast aktiebolag.

BEARBETNING AV DATA

Verksamhet

För att få en grov uppfattning om fördelningen mellan skogsvårds-, drivnings- och andra företag gjordes ett slumpmässigt urval av 100 företag. Med hjälp av information från allabolags hemsida, avsnittet ”om verksamhet/ändamål och företagens SNI-kod (www.allabolag) gjordes en bedömning om vilken som var företagets huvudverksamhet. Företagen delades in i tre grupper. Drivningsföretag, skogsvårdsföretag och övriga företag. I den sistnämnda gruppen ingår företag som arbetar med t.ex. planläggning och skogsbränsle men också företag där det är oklart om och i så fall vilken skogsbruksverksamhet de bedriver.

Årsredovisning

Eftersom aktiebolag kan ha vilket månadsskifte som helst som bokslutsdag och ska skicka in sin årsredovisning till Bolagsverket senast sju månader efter räkenskapsårets slut är det inte möjligt att göra kalenderårsvisa jämförelser mellan de aktuella skogsentreprenadföretagen. I redovisningen användes därför i stället senaste årsredovisning, näst senaste årsredovisning o.s.v. till den femte senaste årsredovisningen.

Vid redovisning av de enskilda företagens medelvärden för ekonomiska data hämtade från årsredovisningarna används fortsättningsvis beteckningarna genomsnittlig omsättning, genomsnittlig vinstmarginal, genomsnittlig soliditet och genomsnittlig kassalikviditet för att beskriva att redovisningen avser medelvärdet för de senaste 1–5 räkenskapsåren. För ett nystartat företag som bara upprättat en årsredovisning är de redovisade värdet således inget medelvärde utan ett värde från den enda tillgängliga årsredovisningen. För äldre företag avser det redovisade värdet medelvärdet för de senaste 1–5 räkenskapsåren, beroende på hur länge företaget varit aktivt.

Branschens och företagens storlek

Som mått på branschens och företagens storlek användes antalet företag, företagens genomsnittliga omsättning och branschens omsättning (medelvärde och median av alla företags genomsnittliga omsättning). Med antalet företag avses antalet nu aktiva företag.

Företagens och företagsledarnas ålder

Företagens ålder beräknades genom att företagets registreringsår subtraherades från innevarande år. Vid beräkning av företagsledarens ålder användes en liknande modell men här beräknades skillnaden mellan innevarande år och verkställande direktörens födelseår.

Betalningsförmåga

För att beskriva företagets långsiktiga betalningsförmåga användes nyckeltalet soliditet (Bilaga 1).

Vid beskrivning av den kortsiktiga betalningsförmågan redovisades nyckeltalet kassalikviditet (Bilaga 1).

Lönsamhet

Lönsamheten i branschen beskrevs med nyckeltalet vinstmarginal, andelen företag med negativ respektive positiv vinstmarginal, andelen företag med negativt resultat efter finansnetto och antalet konkurser.

Vinstmarginal Vid beräkningen av företagets genomsnittliga vinstmarginal och vid beräkning av branschens vinstmarginal (medelvärde och median av alla företags genomsnittliga vinstmarginal) noterades att vissa nystartade företag och vissa företag under nedtrappning uppvisade extrema vinstmarginalvärden. Exempelvis hade ett företag minskat sin omsättning från 6 657 tusen kronor till 1 000 kronor på två år och vinstmarginalen hade sjunkit från plus 9 procent till minus 26 500 procent under samma period. Ett annat exempel är det nystartade företaget som vid första bokslutet redovisade en omsättning på 156 tusen kronor och en vinstmarginal på 1 260 procent. För att inte dessa

”extremvärden” skulle påverka medelvärden för branschen uteslöt enskilda årsredovisningar med vinstmarginalvärden mindre än minus 50 procent eller större än plus 50 procent. Inför valet av gräns för ”extremvärden” gjordes känslighetsanalyser som visade att borttagande av de allra högsta och lägsta vinstmarginalvärdena hade stor effekt på medelvärdet för vinstmarginalen på branschnivå medan en förändring av gränsen för extremvärden från vinstmarginal = minus 40 procent och plus 40 procent till vinstmarginal = minus 60 procent och plus 60 procent ökade branschens medelvinstmarginal med 0,4 procentenheter.

Modellen med att utesluta enskilda årsredovisningar innehållande ”extremvärden” beträffande vinstmarginal användes vid beräkning av företagens genomsnittliga vinstmarginal, branschens vinstmarginal, andelen företag med negativ vinstmarginal och andelen företag med negativt resultat efter finansnetto.

Resultat efter finansnetto. Vid redovisning av andelen företag med negativt resultat efter finansnetto användes spärren för extrema vinstmarginalvärden vilket innebär att inga årsredovisningar med vinstmarginalvärden mindre än minus 50 procent eller större än plus 50 procent ingår i redovisningen.

Konkurser. Det nyligen upprättade interna arbetsmaterialet *Entreprenadinfo* innehåller enbart nu aktiva företag. Det var därför inte möjligt att redovisa konkursstatistik för detta material.

Entreprenadinfo består till 95 procent av företag från Bisnodes *Branschrapport*, branschen Skogsentreprenad. I denna finns uppgift om antalet konkurser i branschen Skogsentreprenad under åren 2013 – 2015. Det i denna rapport redovisade antalet konkurser hämtades från detta material.

I dag finns drygt 2 300 aktiebolag i Bisnodes *Branschrapport*, branschen Skogsentreprenad. För att kunna beräkna andelen konkurser i branschen Skogsentreprenad antogs att branschen innehöll 2 200 aktiebolag år 2013, 2 250 aktiebolag företag år 2014 och ytterligare 50 aktiebolag ett år senare.

Vid beräkningen av andelen konkurser i svenska aktiebolag hämtades antalet konkurser från Statistiska centralbyrån (SCB) (www.scb.se) och antalet aktiebolag från Bolagsverket (www.bolagsverket.se).

Analys vinstmarginal

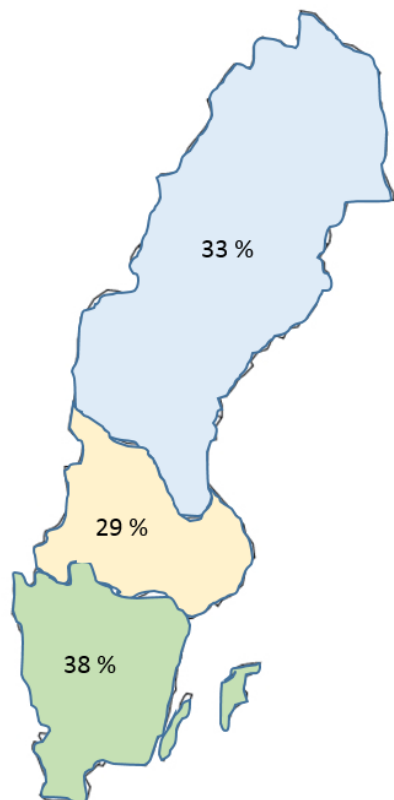
Bearbetningen av data rörande lönsamhet avslutades med en jämförelse mellan skogsentreprenadföretagens vinstmarginal och vinstmarginalen hos andra aktiebolag i Sverige. Informationen om andra aktiebolags vinstmarginal erhölls från SCB.

Resultat

FÖRETAGENS ANTAL OCH LOKALISERING

I redovisningen ingår 2 261 skogsentreprenadföretag som drivs i aktiebolagsform. I den följande redovisningen benämns de ”företagen”.

Företagens fördelning mellan olika landsdelar framgår av Figur 1.

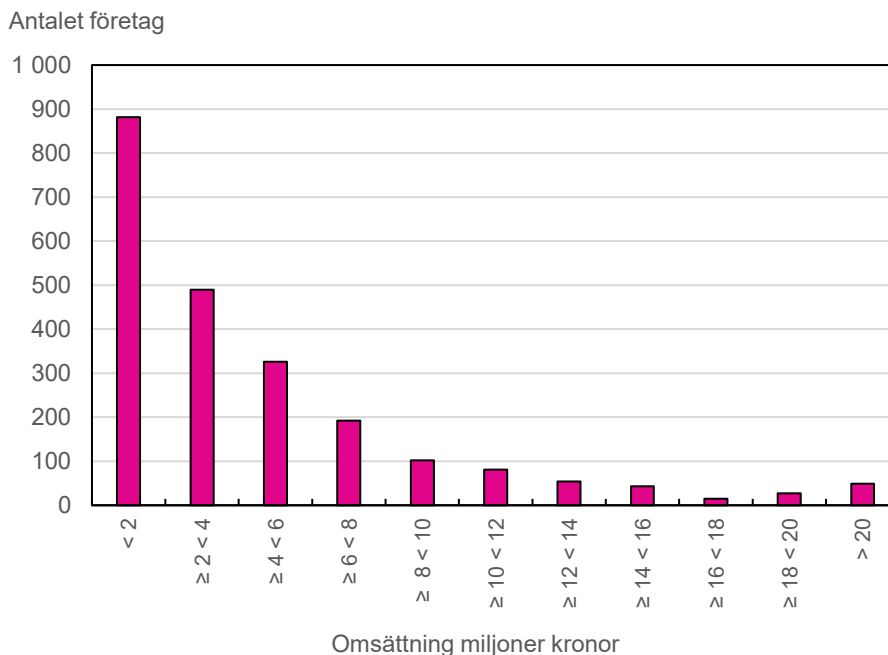
Figur 1.
Andelen företag i olika landsdelar.

VERKSAMHET

Den grova uppdelningen av företagen i verksamhetsgrupper indikerar att drivningsföretagen utgör lite drygt hälften (cirka 55 procent) av företagen och att drygt 1/3 är skogsvårdsföretag (cirka 35 procent). Resterande, cirka 10 procent, ingår i gruppen ”övriga företag”.

FÖRETAGENS OMSÄTTNING

Branschen domineras av små företag. Drygt 60 procent av de nu aktiva företagen har haft en genomsnittlig omsättning som är mindre än 4 miljoner kr/år och 2 procent av företagen har en genomsnittlig omsättning som överstiger 20 miljoner kronor. (Figur 2). Under samma tidsperiod var branschens omsättning (median) 2,8 miljoner kronor per år och (medel) 4,6 miljoner kronor per år.

Figur 2.
Företagens genomsnittliga omsättning.

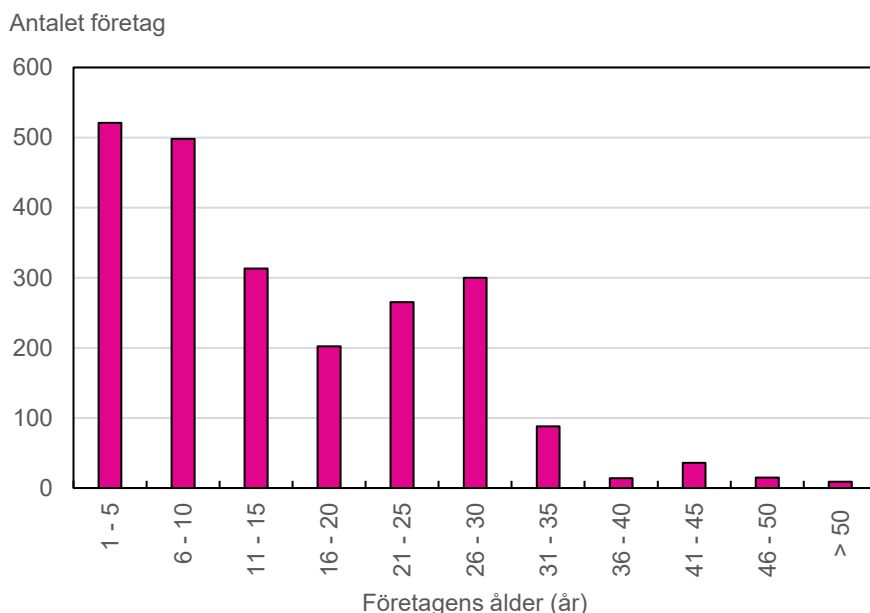
En närmare titt på de 882 företag vars genomsnittliga omsättning understiger 2 miljoner kronor per år visar att vart 10:e företag i branschen har en genomsnittlig omsättning som är mindre än 0,5 miljoner kronor per år och att nästan vart 4:e företag omsätter mindre än 1,0 miljon kronor per år. (Tabell 1).

Tabell 1.
Antalet och andelen företag med genomsnittlig omsättning mindre än 2,0 miljoner kronor per år.

Genomsnittlig omsättning (miljoner kr per år.)	Antalet företag	Andelen företag av totala antalet företag (%)
< 0,25	113	5
≥ 0,25 < 0,5	146	6
≥ 0,5 < 0,75	170	8
≥ 0,75 < 1,0	116	5
≥ 1,0 < 1,25	102	5
≥ 1,25 < 1,5	91	4
≥ 1,5 < 1,75	72	3
≥ 1,75 < 2,0	72	3
< 2,0	882	39

ETABLERINGSTIDPUNKT

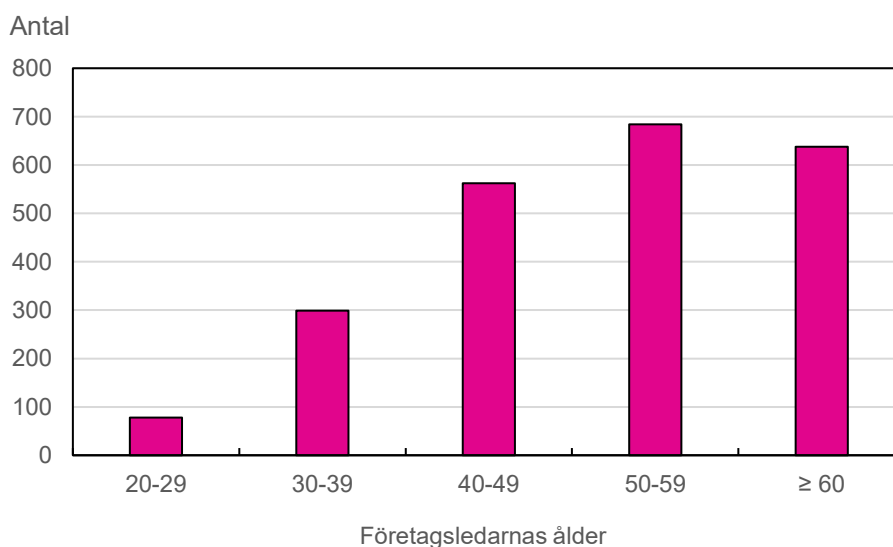
I branschen finns många nystartade företag. Drygt 23 procent av företagen är 5 år eller yngre och närmare hälften (45 procent) är 10 år eller yngre. (Figur 3). I figuren syns också 2 toppar. En i åldersgruppen 21–30 år och en i åldersgruppen 1–10 år. Topparna sammanfaller med tidpunkter för stor outsourcing av drivning respektive skogsvård. Företagens medelålder är 15 år.

Figur 3.
Företagens ålder.

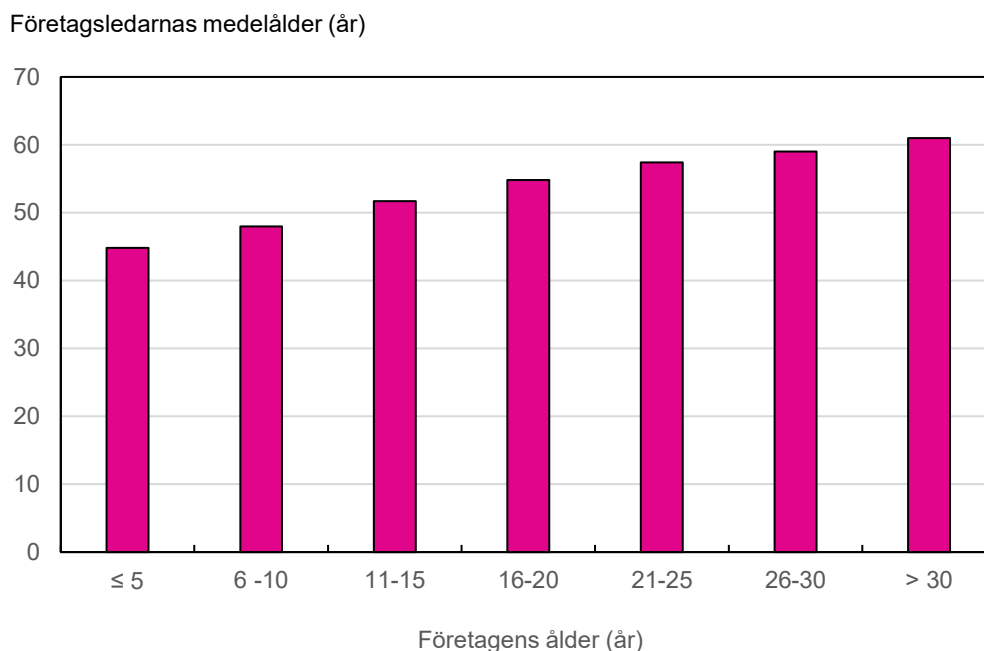
ÅLDER

Medelåldern bland företagsledarna är 52 år. Drygt 28 procent av företagsledarna är 60 år eller äldre. (Figur 4). Mer än hälften (52 procent) av dessa personer är äldre än 65 år.

Figur 4.
Företagsledarnas ålder.

Medelåldern bland företagsledarna i nyetablerade företag är betydligt lägre än medelåldern bland företagsledarna i äldre företag. Det skiljer 16 år i medelålder mellan företagsledarna i företagen som är 5 år eller yngre och företagsledarna i företagen som är äldre än 30 år. (Figur 5).

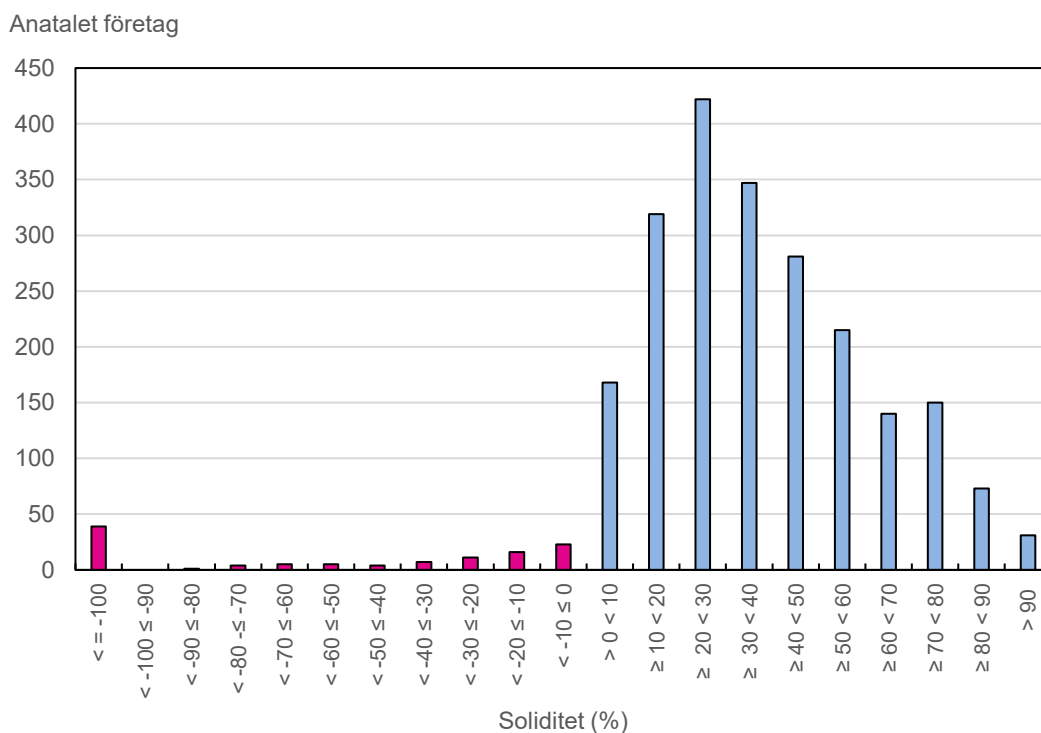

Figur 5.
Företagsledarnas och företagens ålder.

SOLIDITET

En majoritet av företagen (55 procent) har en genomsnittlig soliditet som överstiger 30 procent. En mindre andel (5 procent) av företagen har en negativ genomsnittlig soliditet (Figur 6). Av dessa är det 9 företag som har en genomsnittlig soliditet som är lägre än -1 000 procent. Dessa ”extremvärden” påverkar medelvärdet för branschen kraftigt. Medelvärdet av samtliga företags genomsnittliga soliditet är 13 procent medan medelvärdet för alla företags genomsnittliga soliditet exklusive de 9 företagen med ”extremvärden” är 31 procent.

Branschens soliditet (median) är 33 procent.

Figur 6.
Företagens genomsnittliga soliditet.

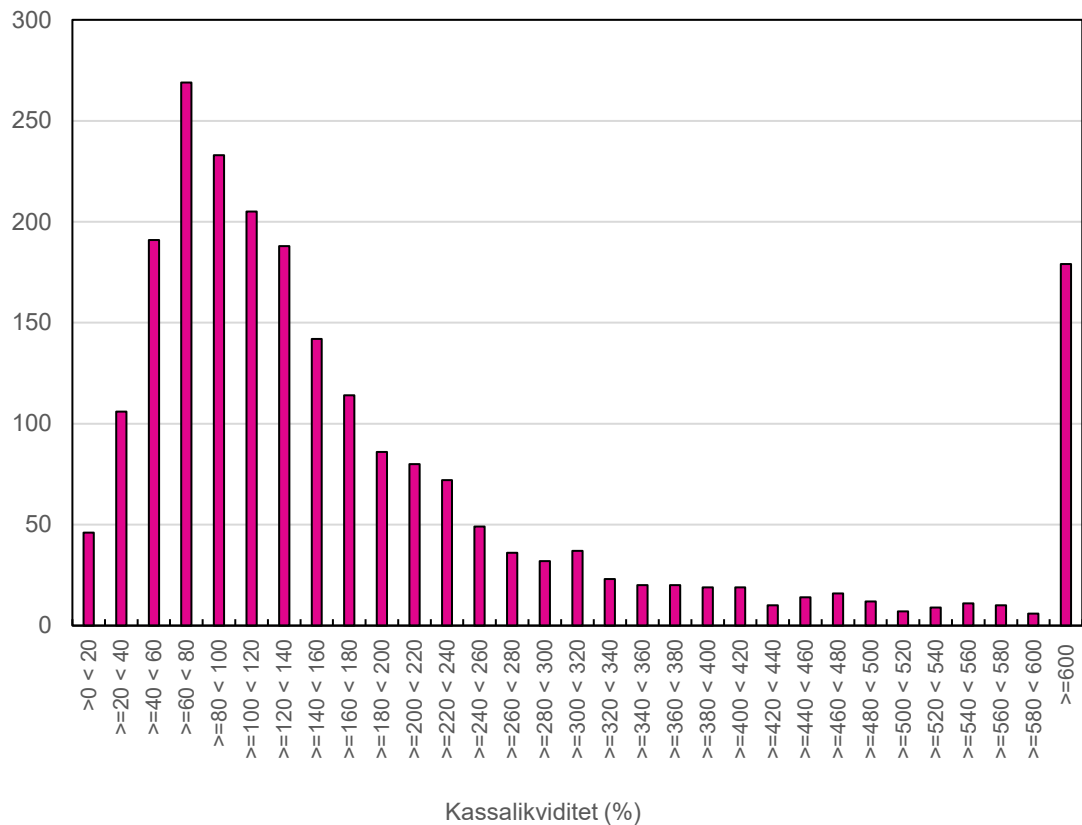
KASSALIKVIDITET

Huvuddelen av företagen (63 procent) har en genomsnittlig kassalikviditet som är 100 procent eller större. Medelvärdet för branschen är 305 procent och medianvärdet är 127 procent. (Figur 7). Den stora skillnaden mellan median och medelvärde beror på att det finns ett antal företag med hög likviditet och i vissa fall extremt hög. I gruppen med likviditet större än 600 procent finns 6 företag med genomsnittlig kassalikviditet som överstiger 10 000 procent.

Gruppen av företag med likviditet större än 600 procent kan något förenklat beskrivas som små företag med god likviditet och soliditet. Exempelvis har 8 av 10 företag en genomsnittlig omsättning som är mindre än 2 miljoner kronor per år och 9 av 10 företag har en genomsnittlig soliditet större än 30 procent.

Antalet företag

Figur 7. Företagens genomsnittliga kassalikviditet.

LÖNSAMHET

Vinstmarginal

Branschens vinstmarginal (medelvärde) är 6,3 procent. Vinstmarginalen (median) i branschen är 5,4 procent. Motsvarande siffror från senaste bokslutet är något lägre, 5,7 procent respektive 4,9 procent.

Vinstmarginalen (medelvärde) är något högre i norra än i södra Sverige. (Tabell 2).

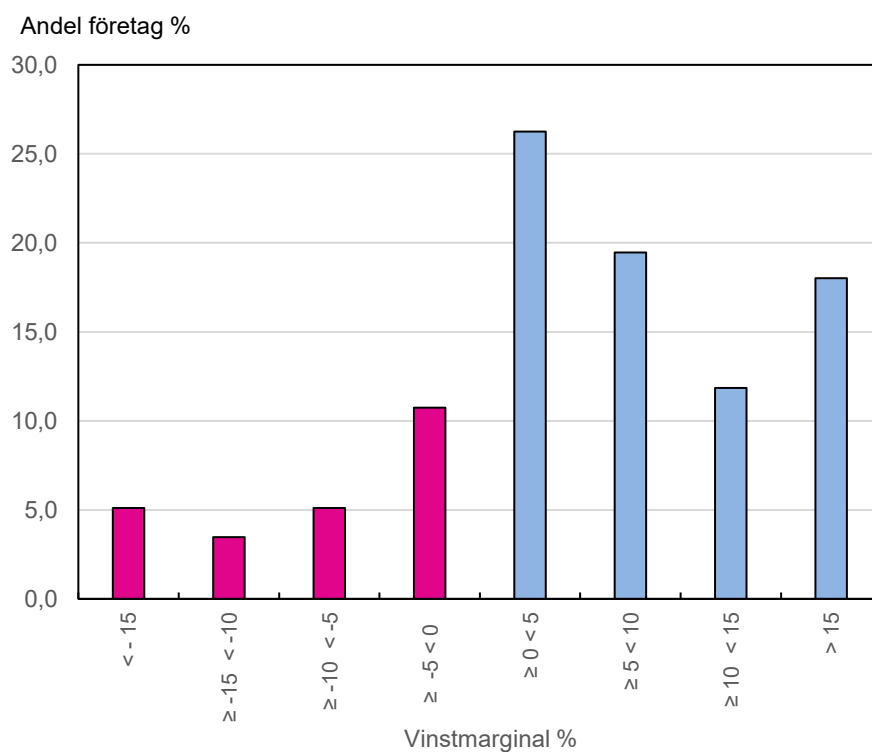
Tabell 2. Vinstmarginal (medelvärde) i olika landsdelar.

Landsdel	Vinstmarginal (medel) %
Norrland	7,0
Svealand	6,4
Götaland	5,7
Norrland, Svealand och Götaland	6,3

Vid senaste bokslutstillfället redovisade 24 procent av företagen negativ vinstmarginal, 46 procent en vinstmarginal mellan 0–10 procent samtidigt som 18 procent hade en vinstmarginal som översteg 15 procent. (Figur 8). Eftersom undersökningen omfattar de senaste årens ekonomiska prestationer i nu verk-samma företag är det inte möjligt att med befintligt material studera hela branschen under tidigare år. Företag som gått i konkurs eller avvecklats under dessa år finns inte med i materialet. Det är dock möjligt att studera nu aktiva

företags vinstmarginal under de senaste 1 – 5 åren. Den bild som då framträder är i stora drag likartad med den i Figur 8. Andelen företag med negativ vinstmarginal var 20 – 26 procent och andelen företag med en vinstmarginal över 15 procent varierade mellan 17 och 22 procent.

Vid senaste bokslutstillfället var det 31 procent av företagen som visade negativt resultat efter finansnetto.

Figur 8.
Vinstmarginal vid senaste bokslutstillfället.

Vinstmarginal andra branscher

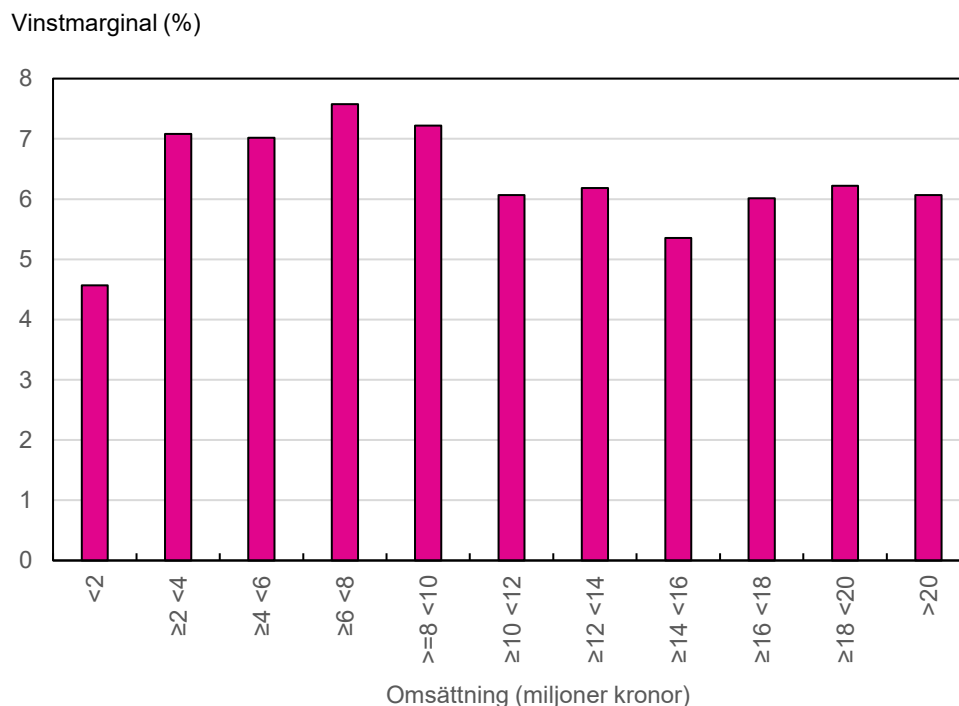
I svenska icke finansiella aktiebolag som varit aktiva och haft en omsättning $\geq 0,01 \leq 20$ miljoner kr var vinstmarginalen (median) 7,2 procent år 2014. Motsvarande siffra för aktiebolag med en omsättning $> 20 \leq 100$ miljoner var 4,7 procent. Se Tabell 3.

Tabell 3.
Vinstmarginal (median) i svenska icke finansiella aktiebolag år 2014.

	Omsättning $\geq 0,01 \leq 20$ miljoner kronor per år	Omsättning $> 20 \leq 100$ miljoner kronor per år	Omsättning > 100 miljoner konor per /år
Antal aktiebolag	272 870	22 241	7 157
Vinstmarginal median (%)	7,2	4,7	4,2

Vinstmarginal – omsättning

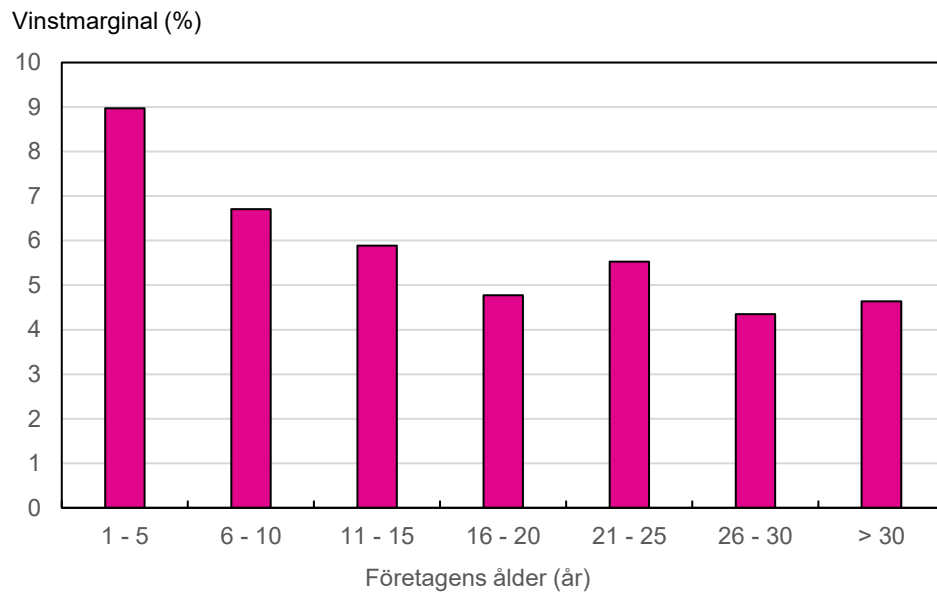
I Figur 2 och Tabell 1 visades att företag med en genomsnittlig omsättning mindre än 2 miljoner kronor per år utgör närmare 40 procent av antalet entreprenadföretag. Den genomsnittliga vinstmarginalen är dock inte högst i denna grupp. Tvärtom är den lägre i denna grupp än i andra storleksgrupper. (Figur 9). Av figuren framgår också att vinstmarginalen tenderar att öka med omsättningen, men bara till en viss gräns varefter vinstmarginalen sjunker.

Figur 9.
Företagens genomsnittliga omsättning och genomsnittliga vinstmarginal.

Vinstmarginal – företagens ålder

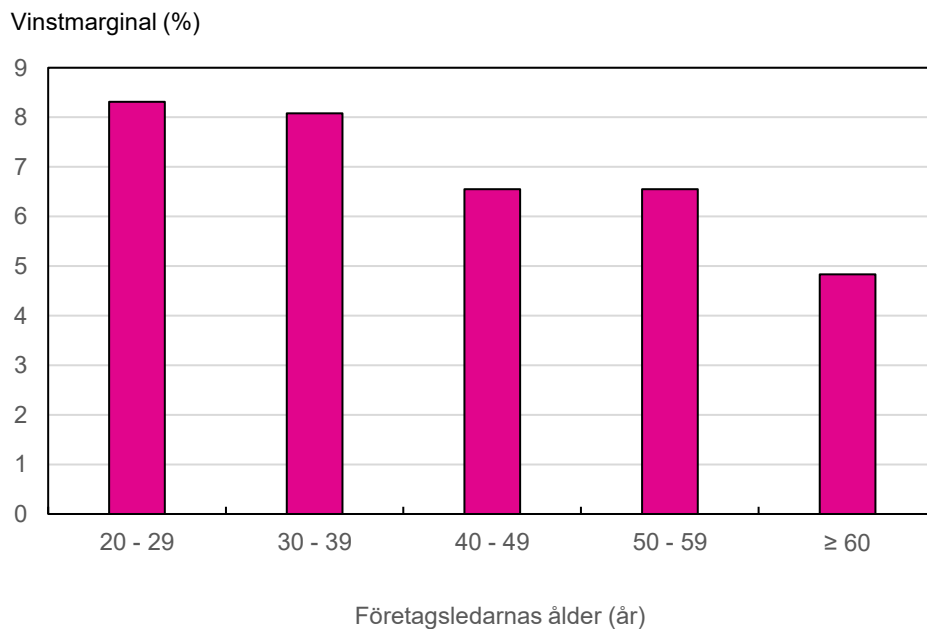
En närmare titt på förhållandet mellan genomsnittlig vinstmarginal och företagens ålder visar att de yngsta företagen har en högre genomsnittlig vinstmarginal än de något äldre företagen. (Figur 10). I gruppen med de yngsta företagen, ålder 1–5 år, var genomsnittliga vinstmarginalen 9,0 procent. I grupperna med företag 26–30 år och äldre än 30 år var genomsnittliga vinstmarginalen ungefär hälften (4,3 procent respektive 4,6 procent)

Figur 10.
Företagens ålder och genomsnittlig vinstmarginal.

Vinstmarginal – företagsledarnas ålder

Företag som leds av yngre företagsledare har i genomsnitt högre genomsnittlig vinstmarginal än företag som leds av äldre företagsledare. (Figur 11).

Figur 11.
Företagsledarnas ålder och företagens genomsnittliga vinstmarginal.

Konkurser

Under åren 2013 – 2015 varierade andelen konkurser i svenska aktiebolag mellan 1,1 och 1,4 procent. (Tabell 3) I Bisnodes *Branschrappport*, redovisas en något högre andel konkurser för branschen Skogsentreprenad under motsvarande period.

Tabell 3.

Konkurser i Bisnodes *Branschrappport* branschen Skogsentreprenad och i svenska aktiebolag.

År	Antal konkurser i Bisnodes <i>Branschrappport</i> branschen Skogsentreprenad	Ungefärlig andel konkurser i Bisnodes <i>Branschrappport</i> branschen Skogsentreprenad (%)	Andel konkurser i svenska aktiebolag (%)
2013	34	1,5	1,4
2014	47	2,1	1,3
2015	36	1,6	1,1

Diskussion

BRANSCHBILDEN

Den bild av skogsentreprenadbranschen som presenteras i denna rapport är en grovkornig översiktssbild utan detaljskärpa. Att detaljskärpan saknas beror bl.a. på att

- Studien omfattar företag med offentliga bokslut (årsredovisningar), vilket innebär att enskilda firmor inte ingår i redovisningen.
- Nyckeltalen ger en ofullständig bild av situationen i företagen. Exempelvis visar inte nyckeltalen hur mycket lön ägaren tagit ut och vilka bokslutsdispositioner som gjorts.
- Studien skiljer inte på drivningsföretag, skogsvårdsföretag, skogsbränsleföretag och planläggningsföretag. Inte heller särskiljs företag som är både t.ex. skogsvårds- och drivningsföretag eller företag som jobbar både i skogsbranschen och i andra branscher.
- Undersökningen omfattar de senaste årens ekonomiska prestationer i nu verksamma företag. Företag som gått i konkurs eller avvecklats under dessa år syns inte i redovisningen.

Trots bristande detaljskärpa ger studien en hyfsad helhetsbild av skogsentreprenadbranschen. Upprepas studien varje eller vartannat år bör nyttan av och tydligheten i bilden öka.

LÖNSAMHET

De vinstmarginaler som redovisas i denna studie är inte någon redovisning av årsvisa vinstmarginaler över en hel konjunkturcykel utan en redovisning av nu aktiva företags vinstmarginaler för de senaste 1–5 räkenskapsåren, där antalet redovisade räkenskapsår beror på hur länge företaget varit aktivt. Företag som var aktiva för några år sedan men som nu är avvecklade finns därför inte med i materialet. Jämförelser med andra branschers årsvisa vinstmarginaler bör därför göras med viss försiktighet. Vid eventuell jämförelse med vinstmarginaler i andra branscher bör det också beaktas att i denna studie har ”extrema” vinstmarginaler uteslutits vid medelvärdesberäkningarna.

Två vinstmarginalvärden som är någorlunda jämförbara avseende metod, företagets storlek och mättidpunkt är skogsentreprenadbranschens medianvärde för vinstmarginal vid senaste bokslutstillfället och andra aktiebolags (icke finansiella företag som varit aktiva och haft en omsättning ≥ 10 tkr) medianvärde för vinstmarginal år 2014. I skogsentreprenadbranschen var vinstmarginalen (median) vid senaste bokslutstillfället 4,9 procent och i andra aktiebolag med en omsättning $> 0,05 \leq 20$ miljoner kronor och $> 20 \leq 100$ miljoner var vinstmarginalen (median) 7,2 procent respektive 4,7 procent. Även om värdena är ganska jämförbara bör det beaktas att jämförelsen avser ett enskilt år och att det behövs redovisning från flera år och helst över en konjunkturcykel innan säkra slutsatser kan dras, om skogsentreprenadbranschens vinstmarginaler jämfört med andra branschers vinstmarginal.

Ett mycket tydligt resultat, både i de senaste årets och i senaste 1–5 årsredovisningarna, är att det finns stora skillnader i vinstmarginal inom skogsentreprenadbranschen. Den bild som framträder är tudelad. En tredjedel av bilden representerar mer eller mindre olönsamma företag. Vid senaste bokslutet var det 31 procent av företagen som uppvisade negativt resultat efter finansnetto samtidigt som 24 procent av företagen redovisade negativ vinstmarginal. Två tredjedelar av bilden visar de lönsamma företagen, av vilka 30 procent har en vinstmarginal som är 10 procent eller större.

Denna tudelade bild skapar många frågetecken. Varför finns det så många olönsamma företag när det bevisligen går att bedriva lönsam verksamhet i branschen? Beror lönsamhetsdifferenserna på ledarskap, organisation, personalens kompetens, kundstocken, maskinparkens beskaffenhet, tjänsteutbud eller på andra faktorer? Men den kanske allra viktigaste frågan: Är det möjligt att med inte allt för stora insatser åtgärda problemen i de olönsamma företagen eller är problemen djupt rotade?

Ytterligare en intressant skillnad beträffande vinstmarginal kan urskiljas i materialet. Det syns som om lönsamheten ökar med stigande breddgrad eller i vart fall som företag i Norrland har lite högre vinstmarginal än företag i Svealand som i sin tur har lite högre vinstmarginal än företag i Götaland. Snö, kyla, mörker och kort skogsvårdssäsong kan knappast vara framgångsfaktorer för de norrländska företagen så vilka är då framgångsfaktorerna?

FÖRETAGENS STORLEK

Tillämpas omsättningskriteriet från EU:s rekommendation om definition av mikro- och småföretag så finns det mer än 95 procent mikroföretag i skogsentreprenadbranschen. En majoritet av dessa mikroföretag har en genomsnittlig omsättning som är mindre än 4 miljoner kr per år.

I Tabell 1 visades att 11 procent av företagen har en genomsnittlig årsomsättning som är mindre än en 0,5 miljoner kr och att 19 procent har en genomsnittlig årsomsättning som är mindre än en 0,75 miljoner kr. Det är därför rimligt att anta att det finns många enmansföretag och/eller säsongsföretag i branschen.

I den, under många år, framgångsrika s.k. utvecklingstriangeln ingår brukare, tillverkare och forskare. I samband med outsourcingen av det praktiska arbetet i skogsbruket förändrades brukarhörnet i triangeln. I hörnet finns nu två parter, beställare och entreprenörer. Beställarna har vanligtvis större ekonomiska resurser än entreprenörerna som oftast är små men har mera erfarenhet av det praktiska arbetet.

Förutsättningarna för att utvecklingstriangeln ska fortsätta att vara en framgångsfaktor för skogsbruket är troligtvis bättre om beställare och entreprenörer har förmåga att samverka med varandra och med tillverkare och forskare. En intressant och viktig frågeställning i det sammanhanget är om entreprenadföretagens storlek har någon betydelse, och i så fall vilken, för samarbetet i och resultaten av arbetet i utvecklingstriangeln.

En liknade frågeställning, d.v.s. om entreprenadföretagens storlek har någon betydelse och i så fall vilken, berör entreprenadföretagens förmåga att delta i en fortsatt vidareutveckling av ett hållbart skogsbruk, kvalitet på levererade tjänster, flexibilitet samt förmåga att parallellt med den vardagliga operativa verksamheten driva nödvändig förändringsverksamhet i det egna företaget.

Om entreprenadföretagens storlek har betydelse på viktiga områden och om den nuvarande storleken inte är optimal så blir den intressanta frågeställningen: Vem eller vilka initierar förändringar som är positiva för skogsbruket? Kanske är behoven av och förutsättningarna för förändringar olika i olika delar av skogsverige och kanske kan initiativet till förändring komma från olika aktörer beroende på var de är aktiva.

UNG BRANSCH UNDER OMVANDLING

Skogsentreprenadbranschen domineras numerärt av företag som etablerats under de senaste 15 åren men i Figur 3 syns tydligt två ”etableringstoppar” som sammanfaller med de tidpunkter då stora skogsägare, skogsbolag och skogsägareföreningar outsourcade stora delar av det praktiska skogsarbetet. Först outsourcades huvuddelen av drivningen och sedan outsourcades lejonparten av skogsvårdsverksamheten. Branschen kan därför något förenklat beskrivas som en bransch med unga företag och ”gamla” verksamheter. Den ena av huvudverksamheterna, drivning, har genomgått stor teknisk utveckling under de senaste decennierna. I den andra huvudverksamheten skogsvård har teknikutvecklingen varit mycket liten.

För att svenskt skogsbruk och svensk skogsindustri ska kunna befästa och helst också vinna nya marknader krävs hela tiden kvalitets- och produktivitetsutveckling av produkter och verksamheter. Därför finns det anledning att tro att teknik, metoder, organisation och struktur i skogsentreprenadbranschen kommer förändras och vidareutvecklas. Hur stor förändringen blir och vad förändringen innehåller är långt ifrån klart. Ett tänkbart scenario beträffande struktur inom branschen är att en stor andel av de olönsamma företagen försvinner och att de lönsamma då tar chansen att växa vilket innebär att morgondagens skogsentreprenadbransch består av färre men större entreprenadföretag. Ett annat tänkbart scenario är att några av morgondagens skogsentreprenadföretag inte är drivnings-, skogsvårds- eller planläggningsföretag utan skogliga tjänsteföretag som erbjuder sina kunder flera olika tjänster och paket av tjänster. Det kan t.ex. vara paket av modellen *Förnygring* som innehåller både markberedning och sådd alternativt plantering eller paket av typen *Skörd* som innehåller drivningsplanering, förhyggesrensning, drivning inklusive grot-skotning. Ett tredje scenario är att stora skogsägare, skogsbolag och skogsägareföreningar väjer att insourca delar av den verksamhet som de tidigare outsourcat för att på så sätt kunna driva den nödvändiga utvecklingen av teknik och metoder.

I studiens resultatdel syns att de yngsta företagen har en högre vinstmarginal än de något äldre företagen och att företag som leds av yngre företagsledare har högre vinstmarginal än företag som leds av äldre företagsledare. Det finns flera olika tänkbara tolkningar av dessa resultat. En tolkning är att relativt unga, skickliga och högproduktiva maskinförare eller skogsvårdare valt att lämna sin anställning och startat egna företag. De nya företagen har en god lönsamhet redan från start mycket tack vare ägaren som fortsatt att arbeta operativt och samtidigt axlat rollen som företagsledare, vilket underlättats av bra nätverk i skogsbranschen. Om den tolkningen är riktig uppstår en intressant frågeställning beträffande den fortsatta utvecklingen av dessa företag. Vad händer om några av dessa företag har ambitionen att bli större företag med fler anställda? De har klarat etableringsfasen bra genom hårt idogt operativt arbete men i tillväxtfasen väntar nya och annorlunda utmaningar.

Förhoppningsvis klarar företagen även tillväxtfasen på ett bra sätt men kanske behöver några företagsledare tips, råd och stöd. Studien indikerar att åtminstone några har eller har haft tillväxtproblem. Vinstmarginalen ökar med ökad omsättning men bara till en viss nivå varefter vinstmarginalen sjunker. I studien uppnås denna nivå vid en omsättning på 8–10 miljoner kronor per år. Studien omfattar skogsvårds, drivnings- och planläggningsföretag och det är sannolikt att omsättningsnivån där vinstmarginalen sjunker är något olika mellan dessa företagstyper. Men problembilden kan vara likadan; det uppstår svårigheter för vissa företagsledare när de ska växla från att själva leda via direktstyrning till att leda via andra och/eller ersätta sitt eget vakande öga med fungerande regler, uppföljningar och kontrollrutiner.

Om det finns företagare som har problem i tillväxtfasen eller om det finns företagare som avstår tillväxt eftersom de känner sig osäkra på hur de ska agera och navigera när företaget växer blir det viktigt att för både dessa företagare och för entreprenadskogsbruket att nödvändig kunskap görs lättillgänglig och används effektivt.

FÖRETAGSLEDARNA

En fortsatt utveckling av hållbart skogsbruk är ett ämne som bör vara av stort intresse för både de som outsourcat delar av sin verksamhet och för de entreprenörer som nu utför dessa moment – det praktiska skogsarbetet. Det är också troligt att företagsledarna i entreprenadföretagen har en viktig roll i denna utvecklingsprocess och att tillgången på skickliga företagsledare är viktig. Fler än var fjärde företagsledare i skogsentreprenadföretagen är 60 år eller äldre och av dessa är mer än hälften äldre än 65 år. Det innebär att under den närmaste tiden kommer många företagsledare tillika ägare av företagen att lämna branschen. Några av företagsledarna kommer förmodligen att lämna över företaget till någon i den egna familjen, andra kommer att sälja eller avveckla sina företag.

Oavsett överlåtelseform bör det innebära ett relativt stort behov av att rekrytera nya företagsledare inom de närmaste åren. Rekryteringen kan ske inom näringen eller från andra branscher.

Det lockar kanske inte till nyetablering i skogsentreprenadbranschen när den gängse bilden är en bransch som har svårt att attrahera unga människor och var tredje entreprenadföretag uppvisar ett negativt resultat efter finansnetto. Samtidigt uppvisar var femte företag i studien en vinstmarginal som överstiger 15 procent. Det bör kunna skapa intresse hos ett antal företagare, och då kanske främst hos de som är mera intresserade av att driva och utveckla företag än av skog och skogsbruk.

Om det finns ett intresse av att locka erfarna företagsledare till entreprenadskogsbruket uppstår frågan: Vem eller vilka marknadsför branschen och hur sker marknadsföringen?

Vare sig det finns ett sådant intresse eller inte finns också frågeställningen. Hur kan branschen värna de skickliga företagsledare som finns i branschen i dag så att de även finns i branschen i morgon och hur kan branschen bistå de personer som arbetar i skogsbruket och vill ta steget från anställd till företagare?

HELHETSPERSPEKTIVET

I denna rapport har de för skogsbruket viktiga entreprenadföretagen beskrivits utifrån företagsekonomiska aspekter. Eftersom cirka en fjärdedel av branschens entreprenadföretag redovisar en negativ vinstmarginal samtidigt som närmare en femtedel har en vinstmarginal över 15 procent bör det finnas en utvecklingspotential inom branschen.

Eftersom branschen består av många små entreprenadföretag som säljer tjänster till större skogsföretag som i sin tur påverkar förutsättningarna för entreprenadföretagen uppstår en beroendeställning till kundföretagen. Partiell outsourcing med tillhörande förutsättningar som ges av skogsföretagen påverkar entreprenadföretagen och därmed också skogsföretagen själva. Det finns flera svårigheter som måste övervinnas och det är inte den ena eller andra parten som själva kan driva en förändring för att lyckas.

En diskussion om skogsentreprenadbranschens lönsamhet och utvecklingsmöjligheter bör därmed inte begränsas till entreprenadföretagens styrkor, svagheter, kompetenser och utvecklingspotential eftersom entreprenadskogsbrukets fortsatta utveckling påverkas av både beställare och entreprenörer samt av funktionaliteten i gränssnittet mellan dessa båda.

En intressant frågeställning blir därför: Hur ska arbetet bedrivas i gränssnittet mellan beställare och leverantörer för att optimera den vardagliga driften, implementeringen av ny teknik och nya metoder samt för fortsatt vidareutveckling av ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart skogsbruk?

Fortsatta studier

Skogsentreprenadbranschen domineras av drivnings- och skogsvårdsföretag. De skiljer sig åt på några viktiga punkter. Drivningsföretagen har högre mekaniseringsgrad, större investeringskostnader och årsomsättning per anställd än skogsvårdsföretagen vars arbete är säsongsbetonat och personalintensivt. I denna rapport görs en grov uppskattning av den numerära fördelningen mellan dessa två grupper men en mera exakt uppgift om vilka företag, och därmed också antalet, som bedriver skogsvård, drivning eller både och samt en redovisning av lönsamheten i dessa tre grupper skulle underlätta både Skogforsks fortsatta FoU-arbete i gränssnittet mellan beställare och entreprenörer och skogsbrukets diskussioner om lönsamhet och utvecklingsmöjligheter i entreprenadskogsbruket.

De ekonomiska nyckeltalen i denna studie avspeglar den verksamhet som bedrivs i företagen och som inte kan studeras enbart via nyckeltalsanalys. En fördjupad analys av skillnaderna mellan de lönsamma och de olönsamma företagen vore därför intressant. En sådan studie skulle inte bara begränsas till att identifiera skillnaderna utan också belysa vilka åtgärder som behövs i de olönsamma företagen samt storleksordningen på de nödvändiga åtgärderna. Studien borde också belysa i vilken mån det är möjligt att genomföra nödvändiga åtgärder samt storleksordningen på de ekonomiska konsekvenserna av åtgärderna.

Slutligen rekommenderar vi att denna undersökning görs om regelbundet för att skapa värdefulla underlag om hur branschen utvecklas över tid.

Referenser

- Ager, B. 2014. Skogsarbetets humanisering och rationalisering från 1900 och framåt. Luleå tekniska universitet. Doktorsavhandling.
- Eriksson, M. 2016. Developing Client-Supplier Alignment in Swedish Wood Supply. Swedish University of Agricultural Sciences. Doctoral Thesis.
- Norin, K., Carlsson, A. 2010. Så arbetar en vinnare – djupintervjuer med tio lönsamma skogsentreprenörer. Skogforsk. Resultat nr 11, 2010.
- Thorsén, Å., Frisk, M., Furness-Lindén, A., Iwarsson, M., Thor, M. 2008. Snabbare tillämpning av FoU-resultat i skogsbruket. Skogforsk. Redogörelse nr 6, 2008.
- Van Weele, A. 2012. Inköp och supply chain management : analys, strategi, planering och praktik. Studentlitteratur AB.

WORLD WIDE WEB

Allabolag, www.allabolag.se/

Bolagsverket 1, [www.bolagsverket](http://www.bolagsverket.se/)

<http://www.bolagsverket.se/be/sok/etjanster/statistik>

Bolagsverket 2, [www.bolagsverket](http://www.bolagsverket.se/)

<http://www.bolagsverket.se/ff/foretagsformer/aktiebolag/arsredovisning/storre-1.3317>

Statistiska centralbyrån (SCB) 1, www.scb.se

http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__NV__NV1401/KonkursorserForet07/?rxid=4dcbbad5-9377-4a06-9aa1-c05184cab15a

Statistiska centralbyrån (SCB) 2, www.scb.se

http://www.scb.se/sv_/Dokumentation/Klassifikationer-och-standarder/Standard-for-svensk-naringsgrensindelning-SNI/

Begreppsförklaringar

De fyra första begreppen återfinns i resultaträkningen som är en del av företagets årsredovisning. Det femte begreppet härrör från balansräkningen som också är en del av företagets årsredovisning. Resterande begrepp är ett s.k. nyckeltal som beräknas med hjälp av information från företagets årsredovisning.

Omsättning

Med omsättning avses ett företags eller en organisations totala intäkt – fakturerat, kontant och övrigt.

Nettoomsättning

Med nettoomsättning avses intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet är differensen mellan rörelsens intäkter och rörelsekostnaderna.

Resultat efter finansnetto

Resultat efter finansnetto visar verksamhetens totala resultat, inklusive finansiella poster, men opåverkat av skattemässiga bokslutsdispositioner.

Balansomslutning

Balansomslutning är summan av tillgångar alternativt summan av eget kapital och skulder i ett företags balansräkning.

Vinstmarginal

Anger, i procent, företagets vinst i förhållande till nettoomsättning och beräknas: Rörelseresultat plus finansiella intäkter dividerat med nettoomsättning.

Soliditet

Nyckeltalet soliditet visar hur stor del av de totala tillgångarna som finansierats med eget kapital och beräknas som justerat eget kapital i procent av totala tillgångar.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten visar, i procent, företagets betalningsförmåga på kort sikt och beräknas genom att omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten divideras med de kortfristiga skulderna.

Standard för Svensk Näringslivsindelning, SNI

Standarden för svensk näringsgrensindelning, SNI, är främst en statistisk standard som används för att klassificera enheter som företag och arbetsställen efter deras ekonomiska aktiviteter. SNI är en viktig klassifikation för bland annat ekonomisk statistik. Klassifikationen gör det möjligt att jämföra och analysera data både nationellt och internationellt samt över tid. Därtill kan den användas för administrativa ändamål.

SCB ansvarar för klassifikationen SNI, men det är Skatteverket som ansvarar för inhämtandet av SNI-koder i samband med att företagen registrerar sina verksamheter hos Skatteverket. Till hjälp att hitta rätt SNI-koder för verksamhet finns SCB:s söksystem SNI-Sök. Skatteverket lämnar uppgifter om SNI-koder vidare till SCB:s allmänna företagsregister. Det registret är offentligt och uppgifter som SNI-koder kan utlämnas och spridas vidare via t.ex. internet-baserade tjänster.

SNI ingår i ett internationellt system av ekonomiska klassifikationer och utgår från EU:s näringsgrensstandard NACE. Den gällande versionen av SNI SNI 2007, medan motsvarande EU-version heter NACE Rev 2. SNI och NACE är helt identiska på de fyra första nivåerna avdelning, huvudgrupp, grupp och undergrupp. Därutöver har SNI en femte nivå, som är en svensk tilläggsnivå. Statistik som produceras utifrån NACE är jämförbar på europeisk nivå och delvis även på internationell nivå. Användandet av NACE är obligatoriskt inom det europeisk-statistiska systemet. Den nationella versionen fastställs av SCB:s generaldirektör samt godkänns av EU i enlighet med den förordning som finns för NACE. I Sverige finns 821 SNI-koder på den finaste nivån, medan NACE Rev 2 har 615 koder.

SNI 2007 ersatte den tidigare versionen kallad SNI 2002 som var resultatet av en mindre revision av SNI 92. Gällande standard före SNI 92 benämndes SNI 69. En ny version av SNI arbetas fram i samband med en internationell revidering av näringsgrensindelningar. Någon revision finns för närvarande inte inplanerad.

(Statistiska centralbyrån (SCB) 2,).

Bilaga 3

Kriterier för ”större företag”

Med större företag avses företag som uppfyller mer än ett av följande villkor under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren:

- Fler än 50 anställda i medeltal
- Mer än 40 miljoner kronor i balansomslutning
- Mer än 80 miljoner kronor i nettoomsättning

([www.bolagsverket](http://www.bolagsverket.se) 2).

Arbetsrapporter från Skogforsk fr.o.m. 2015

År 2015

- Nr 856 Widinghoff, J. 2015. Logistiklösning för delkvistat sortiment – Lätta skyddsplåtar på virkesbilar för transport av träddeklar och delkvistade sortiment. – Lightweight side-shields on timber trucks transporting partly delimbed energy wood. 15 s.
- Nr 857 Hannrup B, Bhuiyan N. Möller J.J. 2015. Rikstäckande utvärdering av ett system för automatiserad gallringsuppföljning. – Nationwide evaluation of a system for automated follow-up of thinning. 56 s.
- Nr 858 Frisk, M., Rönnqvist, M. & Flisberg, P. 2015. Vägrust – Projektrapport. 2015. – Vägrust – Project Report. 48 s.
- Nr 859 Asmoarp, V. & Jonsson, R. 2015. Fokusveckor 2014. Bränsleuppföljning för tre fordon inom ETT-projektet, ST-RME, ETT1 och ETT2. – Monitoring fuel consumption of three rigs in the ETT project: ST-RME, ETT1 and ETT2 42 s.
- Nr 860 Johannesson, T. 2015. Ny teknik för askåterföring i skogsmark. – New technology for ash recycling on forest floor. 14 s.
- Nr 861 Asmoarp, V., Nordström, M. & Westlund, K. 2015. Stämmer väglagervolymer? – En fallstudie inom projektet "Skogsbrukets digitala kedja". – "Are roadside stock volumes correct? – A case study in the Digital Chains in Forestry project. 17 s.
- Nr 862 Möller, J.J., Bhuiyan, N. & Hannrup, B. 2015. Utveckling och test av beslutsstöd vid automatiserad gallringsuppföljning. – Development and test of decision-support tool for automated monitoring of thinning 38 s.
- Nr 863 Jonsson, R. 2015. Prestation och kvalitet i blädning med skördare och skotare. – Performance and costs in selective harvesting with harvester and forwarder. 27 s.
- Nr 864 Englund, M., Adolfsson, Niklas, Mörk, A., & Jönsson, P. 2015. Distribuerad arbetsbelysning – LED öppnar nya möjligheter för belysning hos arbetsmaskiner. – Distributed work lighting – LED lamps improve lighting on forest and agricultural machines. 20 s.
- Nr 865 Hofsten von, H. & Funck, J. 2015. Utveckling av HCT-fordon i Sverige. – HCT, heavier vehicle, truck design, ST, ETT. 28 s.
- Nr 866 Fridh, L. 2015. Utvärdering av fukthaltsmätare PREDIKTOR Spektron Biomass. – Evaluation of the Prediktor Spektron Biomass moisture content analyser. 10 s.
- Nr 867 Fridh, L. & Öhgren, J. 2015. Förstudie Automatisk skäppmätning av flis med laser. 20 s.
- Nr 868 Eriksson, A., Hofsten von, H. & Eliasson, L. 2015. Systemkostnader, logistik och kvalitetsaspekter för sju försörjningskedjor för stubbränslen. – System costs, logistics and quality aspects relating to seven supply chains for stump fuel. 29 s.
- Nr 869 Englund, M., Lundström, H., Brunberg T. och Löfgren, B. Utvärdering av Head up-display för visning av apteringsinformation i slutavverkning. 15 s.
- Nr 870 Löfroth, C. 2015. ETTaero – En förstudie av aerodynamisk utformning av skogsfordon. – A pilot study of aerodynamic design of forest vehicles 32 s.
- Nr 871 Grönlund, Ö., Iwarsson Wide, M., Hjerpe, T. och Sonesson, J. 2015. Skadeförekomst efter tidig gallring. – Damage after early thinning. 14 s.

- Nr 872 Fogdestam, N. & Löfroth, C. 2015 ETTdemo, demonstration av ETT- och ST-fordon. – ETTdemo, demonstration of ETT- and ST-vehicles. 34 s.
- Nr 873 Fridh, L. 2015. Produkttegenskaper för skogsbränsle. – Förslag till indelning, struktur och definitioner. – Forest fuel product characteristics- proposal for categories, structure and definitions. 46 s.
- Nr 874 Enström, J. 2015. Möjligheter till inrikes sjötransporter av skogsbränsle. – Possibilities for coastal maritime transport of forest fuel in Sweden. 22 s.
- Nr 875 Grönlund, Ö. & Iwarsson Wide, M. 2015. Uttag av skogsbränsle vid avveckling av låg skärmar av björk. – Harvest of forest fuel when birch shelterwoods are removed. 15 s.
- Nr 876 Jacobson, S. 2015. Lågskärm av björk på granmark – Modellering av beståndsutveckling och ekonomisk analys. – The use of birch as a shelter in young Norway spruce stands – Modelling stand development and economic outcome. 39 s.
- Nr 877 Grönlund, Ö., Iwarsson Wide, M., Englund, M. & Ekelund, F. 2015. Sektionsgallring en arbetmetod för täta kläna gallringar. – Thinning in Sections – a work method for small-tree harvest. 17 s.
- Nr 878 Eliasson, L. & Nilsson, B. 2015. Skotning av GROT direkt efter avverkning eller efter hyggeslagring. – Forwarding of logging residue immediately after felling or after stor age on the clear-cut. – Effects on nutrient extraction, needle shedding, and moisture content. 10 s.
- Nr 879 Eriksson, B., Widinghoff, J., Norinm K. & Eliasson, L. 2015. Processkartläggning – Ett verktyg för att förbättra försörjningskedjor. – Process mapping – a tool for improving supply chains. 46 s.
- Nr 880 Möller, J.J., Nordström, M. & Arlinger, J. 2015. Förbättrade utbytesprognoser. – En förstudie genomförd hos SCA, Sveaskog och Södra. – Improved yield forecasts – a pilot study by SCA, Sveaskog and Södra. 14 s.
- Nr 881 von Hofsten, H. 2015. Vägning med hjälp av inbyggda vågar i fjädringen på lastbilar. – Payload weighing using onboard scales connected to the air suspension of trucks. 10 s.
- Nr 882 Rosvall, O., Kroon, J. & Mullin, T.J. 2015. Optimized breeding strategies at equivalent levels of population diversity. 61 s.
- Nr 883 Högbom, L. & Rytter, R.-M. 2015. Markkemi och fastläggning av C och N i bestånd med snabbväxande trädslag - Etapp 2. – Slutrapport till Energimyndigheten 2015. – Soil chemistry and C and N sequestration in plantations with fast-growing tree species – Phase 2. – Final report to The Swedish Energy Agency 2015. 17 s.
- Nr 884 Hannrup, B., Andersson, M., Henriksen, F., Högdahl, A., Jönsson, P. & Löfgren, B. 2015. Utvärdering av V-Cut – en innovation med potential att minska förekomsten av kapsprickor. – Evaluation of V-Cut – an innovative saw bar with potential to reduce the occurrence of bucking splits. 32 s.
- Nr 885 Willén E. & Andersson, G. 2015. Drivningsplanering. En jämförelse mellan sju skogsföretag – A comparison of seven forest companies 2015. 31 s. + Bilaga 2-8.
- Nr 886 Johansson, F. 2015. Kontinuerlig uppföljning av drivmedelsförbrukning och lastfyllnadsgrad för ETT- och ST-fordon 2014. – Continual monitoring of fuel consumption and load utilisation of ETT and ST vehicles 21 s.
- Nr 887 Högberg, K.A. 2015. Selektionseffekter vid förökning av gran med somatisk embryogenes. – Selection effects of somatic embryogenesis in propagation of Norway spruce. 11 s.

- Nr 888 Enström, J. & von Hofsten, H. 2015. ETT-Chips 74-tonne trucks – Three 74-tonne chip trucks monitored in operation over one year. 23 s.
- Nr 889 Rytter, L., Stener, L.G. 2015. Gråal och hybridal.-En potential för ökad energiinriktad produktion i Sverige. – Grey alder and hybrid alder-Potentials for increased biomass production for energy in Sweden. 28 s.
- Nr 888 Enström, J. & von Hofsten, H. 2015. ETT-Chips 74-tonne trucks – Three 74-tonne chip trucks monitored in operation over one year. 23 s.
- Nr 889 Rytter, L., Stener, L.G. 2015. Gråal och hybridal.-En potential för ökad energiinriktad produktion i Sverige. – Grey alder and hybrid alder-Potentials for increased biomass production for energy in Sweden. 28 s.
- Nr 890 Asmoarp, V. & Enström, J. 2015. Fokusveckor 2015-Bränsleuppföljning för ETT 74 tons flisfordon inom projektet ETT-Flis. – Focus Weeks 2015 Monitoring fuel consumption of a 74-tonne chip truck in the ETT project. 25 s.
- Nr 891 Johannesson, T., Enström J. & Ohls, J. 2015. Test av paraffinolja för att motverka fastfrysning av flis i containrar. – Test of paraffin oil to prevent wood chips freezing onto surfaces in steel containers. 5 s.

År 2016

- Nr 892 Ågren, K., Hannrup, B., Jonsson, R., Jönsson, P., Lundström, H. och Nordström, M. Utvärdering av dimensionsmätning och förekomst av kapsprickor vid avverkning med Komatsu X19. – Evaluation of measurement quality and frequency of bucking splits in harvesting with the Komatsu X19 Harwarder. 21 s.
- Nr 893 Ågren, K., Möller, J. J. och Bhuiyan, N. 2016. Utveckling av en standardiserad metod för kalibrering av volymsbestämning vid avverkning med flerträdshanterande skördaraggregat. – Development of a standardised method for calibrating volume measurements when using a multi-tree handling harvester head. 27 s.
- Nr 894 Almqvist, C. & Rosenberg, O. 2016. Bekämpning av grankotterost (*Thekopsora areolata*) med fungicider – Försök utförda 2014 och 2015. – Control of cherry spruce rust infection (*Thekopsora areolata*) by use of fungicides – Trials performed in 2014 and 2015. 10 s.
- Nr 895 Westin, J., Helmersson, A. & Stener, L.-G. 2014. Förädling av lärk i Sverige. – Kunskapsläge och material. Genetic improvement of larch in Sweden – knowledge status and seed materias. 55 s.
- Nr 896 Mohtashami, S., Nordlund, S., Krook, M., Bergkvist, I., Ring, E. & Högbom, L. 2016. Körskador vid slutavverkning – en inventeringsstudie i Mälardalen. 16 s.
- Nr 897 von Hofsten, H. & Eliasson, L. 2016. Skotning av grot och rundved med en kombiskotare eller med två dedikerade skotare. 8 s.
- Nr 898 Rytter, L. & Mc Carthy, R. 2016. – Uthållig produktion av hybridasp efter skörd – Slutrapport 2016 för Energimyndighetens projekt 30346. - Sustainable production of hybrid aspen after harvest – Final Report 2016 from Swedish Energy Agency Project 30346.
- Nr 899 Bhuiyan, N., Möller, J.J., Hannrup, B. & Arlinger, J. 2016. Automatisk gallringsuppföljning – Arealberäkning samt registrering av kranvinkel för identifiering av stickvägsträd och beräkning av gallringskvot – Automatic follow-up of thinning.- Stand area estimation and use of crane angle data to identify strip road trees and calculate thinning quotient.. 47 s.

- Nr 900 Pettersson, F. 2016. Effects of type of thinning and strip road distance on timber production and economy in the Scots pine field experiment at Kolfallet. Results after two thinnings and a 20-year study period.
- Nr 901 Eliasson, L., Mohtasami, S. & Eriksson, A. 2016. Analys av ett högproduktivt flissystem – Analysis of factors affecting a high productive chip supply system. 20 s.
- Nr 902 Enström, J., Asmomar, V., Davidsson, A., Johansson, F., Jönsson, P. & Mohtashami, S. 2016. Transportsystemet Inlandsbanan – The Inlandsbanan transport system. 50 s.
- Nr 903 Klingberg, A., Persson, T. & Sundblad, L.G. 2016. Projektrapport – Fröskörd från tallfröplantage T2 Alvik – Effekt av inkorsning på planteringsresultatet i fält (projekt nr 244). – Project report Harvests from the T2 Alvik orchard – Effect of cross-pollination on operational planting outcome.
- Nr 904 Friberg, G. & Bergkvist, I. 2016. Så påverkar arbetsrutiner och markfuktighetskartor körskador i skogsbruket – How operational procedures and depth-to-water maps can reduce damage on soil and water and rutting in the Swedish forestry 28 s.
- Nr 905 Berlin, M. & Friberg, G. 2016. Proveniensval av Svartgran i Mellansverige. – Provenance choice of black spruce in central Sweden.. 22 s.
- Nr 906 Grönlund, Ö. 2016. Kontrollmätningens utformning vid chaufförers travmätning – Quality control procedure for stack measurement by truck drivers. 16 s.
- Nr 907 Björheden, R. 2016. Mekaniserad avverkning av grova lövträd - en litteraturstudie. – Mechanised harvesting of large-size hardwood trees – a literature study. 26 s.
- Nr 908 Bhuiyan, N., Hannrup, B., Nordström, M. & Larsolle, A. 2016. Beslutsstöd för stubbskörd.– Utveckling av ett prototypprogram för snabbare implementering i skogsbruket. – Decision-support tool for stump harvest. – Development of prototype software for faster implementation in forestry. 22 s.
- Nr 909 Möller, J.J., Siljebo, W., Hannrup, B. & Bhuiyan, N. 2016. Modul för beräkning av skogsbränsle baserat på skördardata. – hprCM version 1.0 – Harvested Production Calculation Module baserad på StanForD 2010 version 3.2.
- Nr 910 von Hofsten, H., Eliasson, L., Lundström, H. & Granlund, P. 2016. Prestation och bränsleförbrukning för två stora trumhuggar avsedda för flisning på terminaler. – Production and fuel consumption for two large drum chippers. 14 s.
- Nr 911 Jonsson, R., Jönsson, H. & Lundström 2016. Prestation och kostnader för slutavverkningsdrivare Komatsu X19 harwarder med snabbfäste. – Performance and cost in final felling for Komatsu X19. Harwarder with quick hitch. 40 s.
- Nr 912 Jonsson, R., Jönsson, P., Lundström, H. & Manner J. Prestation och kostnader för drivaren Komatsu X19 och tvåmaskinsystem med Komatsu 941 och 895 i grov slutavverkning – Performance and costs for the Komatsu X19 harwarder compared to Komatsu 941/895 harvester/forwarder in heavy-timber final felling. 38 s.
- Nr 913 Jönsson, P., Andersson, M., Hannrup, P., Henriksen, F. & Högdahl, A. 2016. Avverkningskapacitet för sågkedjor – en jämförande studie. – Cutting capacity of saw chains – a comparative study. 38 s.
- Nr 914 Skutin, S.G. & Bergqvist, M. 2016. Slutrapport – Rapport Bergtäkt. – Potentialer till kortare ledtider i miljöprövningen. – Final report of the 'Rock Quarry' project. Potential to shorten lead times in environmental assessment. 44 s.

- Nr 915 Ottosson, P., Andersson, D. & Fridh, L. 2016. Radarteknik för fukthaltsmätning – en förstudie. – Radar technology for measuring moisture content – a preliminary study. 23 s.
- Nr 916 Manner, J., Björheden, R., Jonsson, R., Jönsson, P. & Lundström, H. 2016. Prestation och drivningskostnad för drivarprototypen Komatsu X19 jämfört med ett konventionellt tvåmaskinsystem. – Productivity and logging costs of the harwarder prototype Komatsu X19 and a conventional CTL system. 27 s.
- Nr 917 Bergqvist, M., Björheden, R. & Eliasson, L. 2016. Kompakteringseffekter på skogsbilvägar. – Effect of compaction on forest roads. 24 s.
- Nr 918 Jönsson, P., Andersson, M., Hannrup, B., Henriksen, F. & Högdahl, A. 2016. Cutting capacity of saw chains – a comparative study. – Avverkningskapacitet för sågkedjor – en jämförande studie. Ss. 38.
- Nr 919 Asmoarp, V., Bergqvist, M., Frisk, M., Flisberg, Patrik & Rönnqvist Mikael. VägRust på SCA. En analys av vägupprustningsbehov på SCA Skog AB:s tre sydliga förvaltningar. – Decreased cost of logistics with RoadOpt. An analysis of road upgrading needs on three southern holdings at SCA Skog AB. 35 s.

År 2017

- Nr 920 Bergqvist, M., Bradley, A., Björheden, R. & Eliasson, L. 2017. Validering av STP (Surfacing Thickness Program) för svenska förhållanden – Validation of the Surfacing Thickness Program (STP) in Swedish conditions. 40 s.
- Nr 921 Eriksson, B. & Sääf, M. 2017. Branschanalys-Ekonomiska prestationer i entreprenadskogsbruket. – Sector analysis: economic performance in contractor forestry. 31 s.

SKOGFORSK

– Stiftelsen skogsbrukets forskningsinstitut

arbetar för ett lönsamt, uthålligt mångbruk av skogen. Bakom Skogforsk står skogsföretagen, skogsägareföreningarna, stiftelsen, gods, skogsmaskinföretagare, allmänningar m.fl. som betalar årliga intressentbidrag. Hela skogsbruket bidrar dessutom till finansieringen genom en avgift på virke som avverkas i Sverige. Verksamheten finansieras vidare av staten enligt särskilt avtal och av fonder som ger projektbundet stöd.

FORSKNING OCH UTVECKLING

Två forskningsområden:

- Förädling
- Skogsskötsel
- Driftsystem
- Värdekedjor

UPPDRAG

Vi utför i stor omfattning uppdrag åt skogsföretag, maskintillverkare och myndigheter.

Det kan gälla utredningar eller anpassning av utarbetade metoder och rutiner.

KUNSKAPSFÖRMEDLING

För en effektiv spridning av resultaten används flera olika kanaler: personliga kontakter, webb och interaktiva verktyg, konferenser, media samt egen förlagsverksamhet med produktion av trycksaker och filmer.

Från Skogforsk nr. 921–2017

www.skogforsk.se